

mesto mene. Če bi bil jaz to storil, bi bila ostala sirota brez varuha. Sama sirota brez čuvarja!»

»Pfej, starec!« se je odmaknil Grba. »Za pet dinarjev ti je bilo, za pet dinarjev, premalo. Če bi bilo več, starec! Pojdita z menoj!« je dejal Grba Silviji in Zinki ter ju prijel za roke. »Pojdita z menoj, preden me vzamejo orožniki. Dal vama bom denarja. Nič se ne bojta. Samo denarja vama dam, ker ga ne rabim! Tebi, da boš lahko šla odtod, tebi, da ne boš šla nikamor za pet dinarjev!«

In se ni ozrl. Vse se je tako bliskovito godilo, da se je ostala družba zavedela šele, ko so vsi trije izginili skozi vrata. Dekleti sta mu sledili kakor začarani. »Nič se ne bojta, mene se nič ne bojta!« je še dejal na vratih.

»O, kakšen primer!« je dejal sodnik.

»In v moji navzočnosti!« je vzkliknil glavar.

»In še za pričo bom!« je tarnal nadučitelj. »Zakaj ga niste pridržali! se je spomnil sodnik. »Zakaj ga niste pridržali! Po orožnike, gospod nadučitelj, takoj po orožnike!«

In so se stisnili skozi vrata.

Sedmošolec Perdan je trepetal za sodom. In ko je bilo v kleti vse prazno, je stopil po trgu mimo rudarskih ognjev in kakor žerjavica ga je peklo v duši:

»O jaz, strahopetec, o jaz, strahopetec!« Obstal je na visokem mostu, ki je držal čez cesto. Pod njim je brnel motor steklarne! Naslonil se je na železno ograjo ter strmел na cesto. »Petnajst metrov!« je preračunal in nadaljeval v svojih mislih: »Za nič nisem na svetu! O, za viteza me je postavila, pa je mešetar storil, pa je mešetar storil.«

»Stran pojdi, fant!« se je oglasil sirov hripav rudar. »Če si pijan, ne ostajaj tu! Kar stran! Da se ti ne spodrsne!«

In ga je potisnil z mosta na ozko stezo, ki je držala na cesto. Fant je nemo omahoval do ceste. Ko je začutil cesto pod nogami, se je spomnil brez moči: »In je mešetar storil, in je mešetar storil! Mešetar, ki mu ni bila nič!«

V srcu je občutil neizmerno žalost, kakor da je umrla vsa njegova mladost.

Nad ozko kotlino je izza ostrih grebenov žarelo mrzlo jutranje nebo.

## NOČ.

FRANCE BEVK.

Nad črne obrise gorá  
je vzplaval mesec bel,  
in v črne vrhove dreves  
je splašen ptič zletel,  
z zamolklim štropotom vodá  
v globine mrak hiti  
in preko blestečih nebes  
izgubljen božji klic,  
izvabi iz dna srca vzdih,  
ko bolečina tih...

## JETNIK.

FRANCE BEVK.

Zamrežena so okna, sije kos neba,  
oči ga dvoje meri in utrip srea!

Tja na drevó zeleno ptič je priletel,  
zazibal se veselo, pesem je zapel...

Začutil svojo težko dušo je jetnik,  
življenja svetel sok, ljubezni temen krik.

Posluhnil je, da bi zaslišal ženski glas,  
o, da bi videl v vetru valovanje las.

Le hip — ugledal že je tiste črne dni,  
ko zanjo, zanjo je pretočil rdečo kri.

In svet obsodil ga je v muko dolgih let,  
zabrisal mu za njó je zadnjo tenko sled.

V večerni zarji umira ozek kos neba.  
Omrežje okna se svetlika od solza.

## NOCJO GREDO DUŠE...

ANTON VODNIK.

Bled stoji večer med nami,  
da smo razsvetljeni —  
kot da še nismo v nobeni  
temi nad seboj jokali.

O, zdaj vemo,  
kako je svet globok...  
Stiskajo roké nam mrtvi,  
da z njimi gremo  
v svoj poslednji,  
sinji hram.

O, kot da mesec razsvetljuje  
brezna naših globočin,  
ki v njih naš glas-odmev kot tisoč ptic  
leti iz vseh tujin neskončnosti  
nazaj na naše róke...

Skozi svoje zadnje vrtove  
nocoj gredó duše.



VLADIMIR KIRIN: NOTRANJŠČINA  
KATEDRALE V ŠIBENIKU.

## SRENJA.

JANEZ JALEN.

Drama v štirih dejanjih.

### Tretje dejanje.

Pozorišče kakor v prvem in drugem dejanju.  
Mračno popoldne v zgodnji jeseni.

**Martina** (igra desno za odrom na klavir otožno skladbo).

**Dana** (pride od leve, gre počasi na verando, gleda na vrt in posluša).

**Franica** (vstopi čez čas od desne): Žalostno poje Martini klavir. — Skoro bi rekla, da imajo mrtve strune več sreča kakor ljudje.

**Dana** (se napol okrene): Ali meni očitaš?

**Franica**: Tudi. Pustila si pisarno samo Martini, ki je ni vajena. Za vse revska zdaj papa nad njo.

**Dana**: Morda jo nagradi še s klofutami.

**Martina** (odseka igranje; strune se oglase vsenavzkrižem; naslonila se je na tipke).

**Franica**: Si čula, kako je sama zajokala?

**Dana** (pride v salon): Ej, tudi meni ni najlepše. (Gre do divana, poklekne s kolenom nanj, se opre z roko ob naslonjalo in nervozno brska s prsti po naslonjalu.)

**Franica**: Pomagala bi ji, pa bi se obe zamotili.

**Dana** (pokaže majhen ključ, ne da bi se obrnila): Poznaš tale ključ?

**Franica** (pride bliže): Pisarno odpre.

**Dana**: Da.

**Franica**: Čemu ga nosiš še vedno s seboj?

**Dana**: Kadar ni nikogar notri, hodim računat. Tako — na listke — da se ne odvadim.

**Franica**: Kaj računaš?

**Dana** (se obrne): Kar bi drugače morala Martina, ki ni vajena. Povej ji, naj me pokliče, kadar bo oče z doma. Vse ji bom narekovala. Le moja roka se ne sme poznati nikjer. (Odhaja na vrt.)

**Franica**: Saj pravim, zlato si, Dana.

**Dana** (že na verandi): Težak svinec, teta, ne zlato.

**Franica** (odide na levo).

**Martina** (pride od desne, sede na stol pri mizici, nasloni glavo v dlani in globoko zavzdihne).

**Franica** (se vrne): Martina!

**Martina**: Strašno vreme je. Če se kmalu ne zjasni, bom znorela. (Vstane in bolešno potegne z roko preko čela.)

**Franica**: Se bo zjasnilo. Vreme in drugo.

**Martina**: Drugim.

**Franica**: Dana ti bo hodila pomagat v pisarno, kadar ne bo papana doma.

**Martina**: Čeprav ne pride. Še tiste račune lahko opusti.

**Franica**: Saj ni ona kriva.

**Martina**: Bojim se, da se ob nesrečni uri še bolj ne spreva. (Posluhne in pokaže na stopnice pod verando.) Gre. (Se umakneta na levo.)

**Franica** in **Dana** (prideta na verando).

**Dana**: No —? In —?

**Franica**: Rekel mi je: Kadar bo Dana Vaša žena in Martina njegova, veste, Rženova, bosta lepo skupaj orala, jaz in on, in tako, pri čaju zvečer, se boste vsi smejali zaljubljenim spominom.

**Dana**: Jaz Vaša in Martina njegova žena —?

**Franica**: Recite, gospodična, da ste zadovoljni in napravite konec sporu, ki razjeda.

**Dana** (se odmakne v salon).

**Franica**: Molčite? — Ali naj razlagam, kdor molči, soglaša. (Se ji bliža.)

**Dana**: Nikar! (Se odmakne še dalje.)

**Franica**: Odgovorite jasno. Tako mi je kakor tistemu, ki čaka na dosmrtno obsodbo ali da mu odklenejo v svobodo.